

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ДИТИНСТВА
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ II Всеукраїнської
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДЛЯ НАУКОВЦІВ,
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ,
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
АСПІРАНТІВ,
МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

**24 ЖОВТНЯ 2025 Р,
М. ОДЕСА**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ДИТИНСТВА
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти,
аспірантів, молодих учених

(24 жовтня 2025 р, м. Одеса)

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 5 від 30 жовтня 2025 року)

Рецензенти:

Ковтун О. В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов і перекладу, ДНП «Державний університет «Київський авіаційний інститут» (м. Київ, Україна)

Княжева І. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Організаційний комітет:

Богущ Алла Михайлівна, дійсний член НАПН України, академік, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Березовська Людмила Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Найда Руслана Григорівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти;

Діхтяренко Станіслава Вадимівна, викладач-асистент кафедри теорії та методики дошкільної освіти.

Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти: зб. наукових праць за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 24 жовтня 2025 р. / за ред. Л. Березовської. Івано-Франківськ : НАІР, 2025. 260 с. ISBN 978-617-8768-09-6

До збірника увійшли тези доповідей учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти». У представлених роботах висвітлено актуальні питання впровадження освітніх технологій у процес підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в умовах сучасного інформаційного простору; розглянуто інноваційні підходи до професійного становлення фахівців; проаналізовано зарубіжний досвід розроблення та реалізації освітніх інновацій у системі дошкільної освіти.

Збірник призначено для науково-педагогічних, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, аспірантів, молодих учених, а також усіх, хто цікавиться проблемами розвитку сучасної дошкільної освіти.

Матеріали розміщено в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, їхню відповідність вимогам чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори

psychodynamics of the child, contributing to the stabilization of his emotional state, reducing anxiety and forming a healthy, adaptive personality.

Література

1. Волинець Ю.О., Дорохова Д.О. Інноваційні технології навчання в державних закладах дошкільної освіти: теоретичний аспект. *Молодий вчений*. 2021. Вип. 4 (92), С. 194-197.
2. Волік Н. Система формування емоційного інтелекту дітей старшого дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти. *Acta Paedagogica Volynienses*. 2022. Вип. 2, С. 9-15.
3. Кокоріна Ю. Є. Глибинна психологія (в короткому викладі) : навчально-методичний посібник. Одеса : Астропринт, 2021. 120 с.

Вероніка ЛЕОНОВА

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
теорії та методики дошкільної освіти
Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», м. Одеса (Україна)
e-mail: veronikaleonova2017@gmail.com

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МЕТОДИКИ ОЗНАЙОМЛЕННЯ ДІТЕЙ ІЗ УКРАЇНСЬКИМ НАРОДОЗНАВСТВОМ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Актуальність проблеми. Сучасна система дошкільної освіти України спрямована на формування всебічно розвиненої особистості, здатної усвідомлювати власну національну ідентичність та цінності рідного народу. В умовах глобалізаційних процесів та посилення впливу масової культури особливої ваги набуває завдання збереження і популяризації національних традицій, звичаїв, духовних і культурних надбань українців. Залучення дітей дошкільного віку до народознавства сприяє їхньому духовному збагаченню, вихованню патріотичних почуттів, формуванню поваги до культурної спадщини свого народу. Ознайомлення з українськими народними піснями, казками, іграми, святами й обрядами розвиває мовлення, мислення, емоційно-

ціннісну сферу дитини, виховує любов до рідної землі. Народознавчий матеріал у дошкільній освіті не лише виконує пізнавальну функцію, а й формує основу національно-патріотичного виховання, сприяє гармонійному розвитку особистості дитини, забезпечує наступність між дошкільною та початковою ланками освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему впровадження українського народознавства в освітній процес закладів дошкільної освіти активно досліджують сучасні науковці. Так, Н. Гавриш у посібнику «Українське народознавство в дошкільному закладі» наголошує на значенні етнокультурного змісту для розвитку національної свідомості дитини. Т. Поніманська у монографії «Дошкільна педагогіка» підкреслює роль фольклору та традиційних звичаїв у вихованні моральних цінностей. Праці О. Сухомлинської «Виховання на засадах народної педагогіки», зосереджені на збереженні культурної спадщини через педагогічну практику. У дослідженнях Г. Беленької «Формування національно-патріотичних цінностей у дітей дошкільного віку», окреслено інноваційні методи інтеграції народознавчих матеріалів у різні види діяльності. Також важливим є доробок Л. Шелестової «Музичне народознавство для дошкільників», де розкривається значення пісенної творчості як засобу формування духовності та емоційної культури дитини.

Мета статті – розкрити теоретичні засади методики ознайомлення дітей дошкільного віку з українським народознавством.

Виклад основного матеріалу. Сучасні підходи до розвитку дошкільної освіти в Україні визначають національно-патріотичне виховання одним із пріоритетних напрямів. У цьому контексті особливе місце посідає ознайомлення дітей із українським народознавством, яке інтегрує історичні, культурні, духовні та мистецькі надбання нашого народу. Українське народознавство у змісті дошкільної освіти не обмежується лише передачею знань про традиції чи обряди, а розглядається як цілісна система впливу на

особистісний розвиток дитини: воно забезпечує гармонійне поєднання інтелектуального, емоційного та соціально-морального виховання.

У навчально-методичному посібнику «Українське народознавство в дошкільному закладі» Н. Гавриш підкреслює, що етнокультурний матеріал є потужним засобом розвитку мовлення та мислення дітей, адже він має образний, емоційно насичений характер [2]. Дослідниця наголошує, що саме через казку, пісню, гру, прислів'я дошкільник пізнає духовні цінності народу, навчається розрізняти добро і зло, формує уявлення про справедливість, чесність, працелюбність.

Значну увагу ролі народної творчості у вихованні дошкільників приділяє Т. Поніманська. У підручнику «Дошкільна педагогіка» вона зазначає, що народні казки, легенди та загадки не лише збагачують словниковий запас, але й формують світоглядні уявлення дитини, виховують морально-етичні норми поведінки [3]. Казкові образи та фольклорні сюжети є доступними і зрозумілими дітям дошкільного віку, тому їхнє використання в освітньому процесі забезпечує природність і ефективність засвоєння виховних ідей.

О. Сухомлинська у своїх дослідженнях розглядає народну педагогіку як важливий теоретичний фундамент для методики ознайомлення дітей із культурною спадщиною. Вона наголошує, що етнопедагогічний підхід сприяє формуванню духовного зв'язку дитини з родиною, громадою, народом, а отже – є необхідною умовою виховання патріотизму та громадянської свідомості. Особливо підкреслюється значення інтеграції родинних традицій у систему дошкільного виховання.

У практичному аспекті значну цінність мають календарні та родинні свята. За висновками Г. Беленької, участь дошкільників у підготовці та проведенні народних свят створює ситуацію емоційного піднесення, радості й спільності, що формує позитивний соціальний досвід, а також сприяє розвитку комунікативних умінь і колективної діяльності [1]. Вона пропонує розглядати такі заходи як інтегративний педагогічний інструмент, який поєднує пізнавальний, виховний та розвивальний компоненти.

Особливої уваги заслуговує музично-фольклорний матеріал. Л. Шелестова у методичному посібнику «Музичне народознавство для дошкільників» підкреслює значення народної пісні як засобу виховання емоційної чутливості, музичного слуху та почуття ритму [4]. Народні колискові, веснянки, колядки, щедрівки створюють у дітей атмосферу причетності до культурних традицій, формують у них національну гордість і любов до рідної мови.

Окремим напрямом роботи є ознайомлення дошкільників із народними ремеслами. Вироби з глини, лози, вишивка, писанкарство, витинанки розкривають світ краси, творчості та праці. Робота з такими матеріалами сприяє розвитку дрібної моторики, художнього смаку, уяви. Як відзначають сучасні педагоги-практики, включення елементів декоративно-ужиткового мистецтва в освітній процес робить діяльність дітей цікавою та різнобічною, сприяє розвитку творчих здібностей.

Таким чином, аналіз наукових і методичних праць свідчить про те, що ефективність методики ознайомлення дітей із українським народознавством забезпечується кількома ключовими умовами: віковою адекватністю матеріалу, його емоційною насиченістю та образністю, інтегративним використанням у різних видах дитячої діяльності (гра, мистецтво, свята, музика, родинні традиції), а також активною участю сім'ї у виховному процесі. Це дозволяє формувати в дошкільників не лише знання про народні традиції, а й ціннісне ставлення до культурної спадщини, що є основою патріотичного виховання й розвитку духовно багатой особистості.

Висновки. Ознайомлення дітей дошкільного віку з українським народознавством є важливою складовою освітнього процесу, оскільки забезпечує не лише пізнавальний розвиток, а й формування духовно-моральних цінностей, національної самосвідомості та патріотичних почуттів. Народознавчий матеріал, завдяки своїй образності та емоційності, близький і зрозумілий дітям, тому його використання створює сприятливі умови для гармонійного розвитку особистості. Особливе значення має співпраця з

родиною, адже саме сім'я є носієм і продовжувачем народних традицій. Методика ознайомлення дошкільників із українським народознавством повинна ґрунтуватися на поєднанні етнопедагогічних засад, інтерактивних форм роботи та партнерської взаємодії між вихователями й батьками. Це дозволяє забезпечити цілісний виховний вплив і сприяє становленню дитини як духовно багатой, національно свідомої особистості.

Література

1. Беленька Г. В. Формування національно-патріотичних цінностей у дітей дошкільного віку : навч.-метод. посіб. Харків : Основа, 2021. 196 с.
2. Гавриш Н. В. Українське народознавство в дошкільному закладі : навч.-метод. посіб. Київ : Світич, 2019. 212 с.
3. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : підручник. Київ : Академвидав, 2020. 368 с.
4. Шелестова Л. Ю. Музичне народознавство для дошкільників : метод. посіб. Львів : Світ, 2020. 148 с.

Вероніка ЛЕОНОВА,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
теорії та методики дошкільної освіти
Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д Ушинського», м. Одеса (Україна)
e-mail: veronikaleonova2017@gmail.com

Вікторія ГОНЧАРОВА,

вчитель початкових класів
Одеського ліцею №55 Одеської міської ради,
м. Одеса (Україна)
e-mail: goncharovavika22@gmail.com

Крістіна ГУРЕВСЬКА,

асистент вчителя Одеського ліцею №55
Одеської міської ради, м. Одеса (Україна)
e-mail: Kristy13103@gmail.com

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Актуальність проблеми полягає у важливості музичного мистецтва як засобу гармонійного розвитку особистості дитини. Музика є універсальною

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ПЕДАГОГІЦІ (ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ)

Барчук Н., О. Ференчук.

Нові формати співпраці: дистанційна взаємодія з батьками вихованців закладу дошкільної освіти 69

Величко Т.

Особливості організації дозвілля дітей з особливими потребами в закладах освіти 74

Гуменюк О.

Фактори, що визначають ментальне здоров'я дітей у закладах дошкільної освіти 81

Давидова А.

Використання сенсорних ігор у процесі розвитку лексико-граматичної сторони мовлення у дітей молодшого дошкільного віку..... 85

Зайковська К.

Інноваційний потенціал степ-аеробіки у системі фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку 90

Іванова В.

Сюжетно-рольова гра як засіб мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку 97

Kovylyna V.

Integrating digital storytelling as an innovative tool in preschool education 104

Красовська К.

Ігрові методи і прийоми стимулювання мовленнєвої активності дітей п'ятого року життя..... 110

Krymova N.

Innovative technologies in preschool pedagogy as a means of supporting the emotional development of a child 113

Леонова В.

Теоретичні засади методики ознайомлення дітей із українським народознавством у закладі дошкільної освіти 118

Леонова В., В. Гончарова, К. Гуревська.

Теоретичні основи музичного виховання..... 122

Литвин І., Л. Онофрійчук.

Особливості LEGO-конструювання як педагогічна технологія..... 127

Літвінова Т.

Художні твори як засіб розвитку мовлення та формування умінь переказу 132

Миськова Н., В. Півторацька.

Особливості використання педагогічної технології «Логічні блоки Дьенеша» у взаємодії з дітьми раннього та дошкільного віку 139

Оразбаєва Л.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**«СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

**Збірник наукових праць
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої
освіти,
аспірантів, молодих учених**

24 жовтня 2025 р.

За загальною редакцією Л. Березовської

ISBN 978-617-8768-09-6

Формат 60х84 1/16. Папір офсетний.
Друк цифровий.
Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 15,11
Наклад 50 прим.

**ВИДАВНИЦТВО
“НАІР”**

Івано-Франківськ, вул. Височана, 18,
Тел. (050) 433-67-93
email: fedorynrr@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
№4191 від 12.11.2011р.

